

Paul Celan: SOVIEL GESTIRNE / MIRIADY GWIAZD (tł. Ela Binswanger)

Paul Celan: Miriady gwiazd

MIRIADY GWIAZD, które
nad nami. Byłem,
kiedy cię ujrzałem - kiedy? -,
daleko, w
innych światach.

O, te drogi, galaktyczne,
o, ta godzina, która
nam noce dokładała do
ciężaru naszych imion. To jest,
wiem to, nieprawda,
że żyliśmy, to tylko przepływał
ślepy oddech pomiędzy
Tam i Nie-Tutaj i Niekiedy,
a wzrok niczym pędząca kometa omiatał
martwość, w rozpadlinach,
i tam, gdzie się spalał, zatrzymywał się
wypinając pełną pierś Czas,
unoszoną to w górę, to w dół
i w to całkiem Nic,
co jest lub było lub będzie -,

Ja wiem,
Ja wiem i ty wiesz, my wiedzieliśmy,
my nie wiedzieliśmy, my
byliśmy wszak tu i nie tam,
ale czasem, kiedy
tylko to Nic stało między nami, stawaliśmy się
sobie bez reszty bliscy.

(tł. Ela Binswanger)

*

Paul Celan: Soviel Gestirne

SOVIEL GESTIRNE, die
man uns hinhält. Ich war,
als ich dich ansah - wann? -,
draußen bei
den andern Welten.

O diese Wege, galaktisch,
o diese Stunde, die uns
die Nächte herüberwog in
die Last unsrer Namen. Es ist,
ich weiß es, nicht wahr,
daß wir lebten, es ging
blind nur ein Atem zwischen
Dort und Nicht-da und Zuweilen,
kometenhaft schwirrte ein Aug
auf Erloschenens zu, in den Schluchten,
da, wo's verglühte, stand
zitzenprächtigt die Zeit,
an der schon empor- und hinab-
und hinwegwuchs, was
ist oder war oder sein wird -,

ich weiß,
ich weiß und du weißt, wir wußten,
wir wußten nicht, wir
waren ja da und nicht dort,
und zuweilen, wenn
nur das Nichts zwischen uns stand, fanden
wir ganz zueinander.

Paryż, 19.6.1960, wiersz z tomu "Die Niemandrose", S. Fischer Verlag, Frankfurt am Main, 1963

<https://www.youtube.com/watch?v=1gZlPm2n7IA>

*

ad znaczenia: "O, te drogi, galaktyczne" - pol. galaktyczny < ang. galaxy < franc. galaxie < gr. γαλαξίας (κύκλος) → Galaktyka, Droga Mleczna < gr. γάλα - mleko

TŁUMACZĘ SIĘ Z TYTUŁU: Słowo "soviel" znaczy dosłownie "tak wiele", "tak dużo", albo "wiele", "dużo", "tyle", "mnóstwo"... ja najpierw napisałam "mrowie" i wtedy przypomniałam sobie to rzadko używane słowo "miriady" używane, jeśli już, to prawie tylko w kontekście gwiazd (czasami ryb, ptaków...). I właśnie na nie się zdecydowałam, ponieważ tym samym upoetyczniłam słowo "gwiazdy" co po niemiecku znaczy

"Sterne", a "Gestirne" jest raczej rzadkie i znaczy "nieboskłon" lub "gwiazdy", ale też "ciała niebieskie" (jako takie), gwiazdy, planety, satelity planet, komety, meteoryty, wszystko to, co nam nad głowami lata i jest naturalną częścią kosmosu, galaktyki, konstelacje gwiazd... - "gestirnt" znaczy dosłownie "ugwieżdżony". "Soviel Gestirne" jest bardziej poetyckie, niż "Soviel Sterne". Jak to wyrazić? Przecież po polsku chłopak do dziewczyny nie powiedziałby patrząc nocą w rozgwieżdżone niebo: "Najukochańsza, spójrz ile ciał niebieskich nad nami", bo by czar randki przysł, ale gdyby powiedział "spójrz, miriady gwiazd nad nami", czyż nie odpowiedziałyby: "ach, mój ty poeto" (;))? No więc dlatego u mnie tytuł brzmi "Miriady gwiazd" :)

<https://www.youtube.com/watch?v=KSdw8kYxnks>